

Operahusens betydelse i en postkolonial värld

I denna essä kommer musiksribenten Andreas Engström att närma sig operahusens betydelse i en postkolonial värld. Detta sker genom studiet av estetisk inriktning vid tre operahus i tre huvudstäder. Sinsemellan uppvisar dessa platser olika relationer till västvärlden och därmed också till ett kolonialt förflutet och en postkolonial samtid.

Operahuset och deras respektive relation till den västerländska klassiska musiken används som ett nyckelhål för att belysa den komplexa relationen mellan västerländsk och inhemsk kultur, liksom mellan historia och samtid generellt, i en postkolonial värld.

Operahuset är ofta en stads mest spektakulära byggnad. En byggnad med påtagligt symbolvärde som det investeras mycket ekonomiskt och kulturellt kapital i.

Tre opera- och konserthus står här i fokus: operan i Hanoi, Vietnam, uppförd av den franska kolonialmakten i början av 1900-talet; operan i Kairo, Egypten, den ”nya” operan som byggdes på 1980-talet genom en donation från den japanska staten; och operahuset i Muscat, Oman, som byggdes av Sultan Qaboos bin Said och öppnade så sent som 2011. I samtliga tre operahus framförs vid sidan av opera också västerländsk konstmusik i form av symfonikonsert och kammarmusikkonsert samt en del annat.

I Vietnam och Egypten finns scener för såväl klassisk västerländsk musik som för inhemsk konst- och traditionell musik och alternativ/experimentell musik. I Oman tycks den experimentella musiken i princip vara obefintlig. På utbildningar och i kulturlivet görs stora skillnader mellan inhemsk musiktradition och västerländsk dito. De har olika status och stöds på olika sätt av både staten, utländska kulturinstitut och privat. Genom att studera byggnader, repertoar och inriktning framträder ett antal frågeställningar:

Vad är operahuset för slags plats i världen idag? Vilken är operahusens relation till kolonialismen? Är det möjligt att se på operans och konstmusikens utveckling på ett nytt sätt genom att betrakta den i relation till den koloniala historien och det postkoloniala tillståndet och vice versa?

För att närma sig dessa stora frågor behöver också andra och mer specifika frågor behandlas på vägen, som: Vilken publik riktar operahuset sig till? Vilken/a musiktraditioner vid musikutbildningarna är det som upptas i operahusens repertoar? Vilken bild av den egna kulturen framträder genom musiken och vilken vill man förmedla? Finns det någon musikalisk och ämnesmässig linje i de nyskrivna verk som framförs vid operahuset? Vilket slags musikalisk tradition vilar de på, och till vilka sammanhang beställs och uppförs de?

Insamlandet av material kommer att ske genom en längre reportageresa, (troligtvis uppdelad i två resor) där Engström besöker opera- och konserthusen. Under resorna kommer han intervjua representanter från berörda institutioner, samt musik- och kulturhistoriker vid universiteten och ibland även kulturpolitiker och andra personer i maktställning. Engström har sedan tidigare goda kontakter i de tre länderna.

Budget

Resa Sverige – Muskat, Oman – Kairo, rundresa	8 000
Hotell 5 dagar Muskatà cirka 1000 kr	5 000
Hotell Kairo 5 dagar à cirka 500 kr	2 500
Resa Sverige – Hanoi t o r	5 000
Traktamente* Oman 5 dagar à 705 kr	3 525
Traktamente* Egypten 5 dagar à 352 kr	1 760
Traktamente* Vietnam 5 dagar à 287 kr	1 435
Lokala resor Oman	500
Lokala resor Egypten	500
Lokala resor Vietnam	500
Diverse materialkostnader, litteratur mm	2 000
Arvode baserat på tre veckors halvtidsarbete inkl moms	20 000
Summa	50 000 kr

- * Istället för en budget beräknad på kostnad per dag tas som schablon de av Skatteverket rekommenderade traktamenten för de tre länderna.